

ROGALAND KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IS

Møte nr. 1

Kontrollutvalget i Rennesøy INNKALLES TIL MØTE 27. mars 2009 KL. 09.00 I Kommunehuset

SAKLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

- 1/09 Kommunens regnskap og årsmelding 2008 med revisjonsberetning
- 2/09 Skatteregnskapet 2008 - Årsrapport med kontrollrapport
- 3/09 Årsmelding 2008, kontrollutvalget i Rennesøy
- 4/09 Årsregnskap 2008 - budsjett kontroll og tilsyn
- 5/09 Bestilling forvaltningsrevisjon - Offentlige anskaffelser i teknisk og plan
- 6/09 Gebyr byggesaker - herunder ulovlige bygg
- 7/09 Oversikt over status prosjekter og kontroller
- 8/09 Godkjenning av protokoll fra møtet 27.03.09

EVENTUELT

MELDINGER

Periode: 21. november 2008 - 27. mars 2009

Nr.	Referatsaktittel
1/09	Utskrift fra møtebok 087/08 - Plan for forvaltningsrevisjon 2008 - 2011
2/09	Møtebok kommunestyret 88/08 - Finansrapportering oktober 2008
3/09	Møtebok kommunestyret 89/08 Tertialrapport 2. tertial med budsjettreguleringer
4/09	Møtebok - Årsbudsjett for 2009 og økonomiplan 2009 - 2012
5/09	Møtebok: Eiendomsskatt Rennesøy kommune 2009

Rådmann Knut Underbakke og kontroller Anne Line Aarland er invitert til å være tilstede under behandling av sakene 1 og 2

Vennligst meld eventuelt forfall snarest på telefon 51 97 65 91 evt. 414 46 180 , eller på e-post til postmottak.rks@sandnes.kommune.no.

Ved forfall blir varamedlemmer innkalt særskilt. Medlemmer som anser seg inhabile, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkalles.

Evt. saker merket (*Unntatt offentlighet i medhold av off. l.*) sendes bare til medlemmer/varamedlemmer.

Rennesøy, 19. mars 2009

Jostein Eiane
Leder av kontrollutvalget

Per Kåre Vatland
Sekretariatet

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800192
Arkivkode : E: 210
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 1 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

KOMMUNENS REGNSKAP OG ÅRSMELDING 2008 MED REVISJONSBERETNING

Bakgrunn:

Kontrollutvalget skal iht. til kommunelovens §77, 4. ledd og kontrollutvalgsforskriftens §7 uttale seg om kommunens årsregnskap før kommunestyret vedtar regnskapet. Uttalelsen skal være formannskapet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før formannskapet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Etter kontrollutvalgsforskriftens §8 skal også kontrollutvalget påse at revisjons merknader i forhold til regnskapet (årsoppgjørsnotatet) blir fulgt opp.

Saksutredning:

Regnskapet for 2008 viser et nettodriftsresultat på kr 12.800.160,-. Det er foretatt bruk av tidligere avsetninger med til sammen kr 982.033,-. Det er foretatt avsetninger med kr 2.575.358,- til fond. Regnskapet er jort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 1.731.811,-.

Kommunen har god budsjett disiplin, der bare to avdelinger, oppvekst politisk styring, har merforbruk på hhv 0,6 mill kr og 0,3 mill kr. De øvrige avdelingene har alle mindreforbruk.

Revisjonsberetning og andre merknader fra revisjonen.

Rogaland Revisjon IKS har gitt revisjonsberetning for 2008 med to presiseringer:

1. Det er gjennomført investeringer og finansiering av disse uten at budsjettet er justert.
2. Det er ikke godskrevet renter på selvkostfond

Revisor utarbeider i tillegg et årsoppgjørsnotat, der årsoppgjøret og revisjonen gjennom året oppsummeres. Dette vil danne grunnlaget for en evt. oppfølging fra kontrollutvalget i hht §8, som nevnt i innledningen. Revisor bemerker i årsoppgjørsnotatet at det ikke er avdekket forhold som tilsier at kontrollutvalget skal følge disse opp.

Den fremlagte revisjonsberetningen samt årsoppgjørsnotatet tilsier at kontrollutvalget tilrår at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsmeldingen for 2008.

Forslag til

VEDTAK:

1. Kontrollutvalget i Rennesøy har ingen merknader til Rennesøy kommunes årsregnskap for 2008.
2. Kontrollutvalget tilrår at kommunestyret godkjenner årsregnskapet for 2008.

SANDNES, 19.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Revisjonsberetning fra revisor
  2. Årsoppgjørnotat fra revisor
  3. Rennesøy kommunes årsregnskap 2008
  4. Rennesøy kommunes årsmelding 2008
- } Sendes medlemmene fra Rennesøy

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800147
Arkivkode : E: 232
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 2 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

SKATTEREGNSKAPET 2008 - ÅRSRAPPORT MED KONTROLLRAPPORT

Bakgrunn

Kontrollutvalget har mottatt Årsrapport 2008 fra skatteoppkreveren i Rennesøy. Videre har vi også mottatt Kontrollrapport 2008 ved skatteoppkreverfunksjonen i Rennesøy kommune, fra Skatteetaten. Kontrollrapporten er sendt til kommunestyret med kopi til kontrollutvalget. Kontrollrapporten oppsummerer de ettersyn som Skatteetaten har utført i 2008.

Riksrevisjonen tok i 2004 over revisjonen av skatteregnskapet fra kommunerevisjonene. Omleggingen innebar også at behandling av skatteregnskapet ble overført fra den enkelte kommunestyrene til Stortinget, som behandler skatteregnskapet på nasjonalt nivå. I forbindelse med omleggingen uttalte Skattedirektoratet, at kontrollutvalget og kommunestyret likevel burde få skatteregnskapet lagd fram til orientering.

Saksutredning

Skatteregnskapet viser en samlet skatteinngang på 333 mill kr som er en økning i forhold til i fjor på 51,7 mill kr eller 18,4 %. Av samlet skatteinngang har kommunen mottatt 93,4 mill kr, som er en økning i forhold til i fjor på 13,1 mill kr eller 16,3 %. Årsaken til at kommunens skatteinngang øker mindre enn totalen, er reduksjonen i det kommunale skatteøret.

Restansene pr 31.12.08 utgjør 5,05 mill kr som er 1,3 mill kr lavere enn året før.

Det er ikke gjennomført arbeidsgiverkontroller i 2008.

Kontrollrapporten fra Skatteetaten konkluderer med at det er etablert rutiner mv. som sikrer at skatteregnskapet i det alt vesentlige er korrekt, fullstendig og tidsriktig bokført, samt at gjeldende regelverk er fulgt.

I kontrollrapporten er det gjort følgende presiseringer:

1. Kommunen har motregnet en kommunalt krav mot til gode skatt, i strid med skattebetalingsloven, men skatteoppkrever har opplyst at praksis nå er endret.
2. Kommunen har ikke oppfylt sin plikt mht. arbeidsgiverkontroller.

De forhold som skatteetaten har tatt opp med skatteoppkrever i løpet av året som gikk, har kommunen gitt tilbakemeldinger på.

Kontrollutvalget har ikke mottatt andre rapporter som tyder på at Skatteetaten gjennom sine kontroller har funnet vesentlige avvik i løpet av året som gikk.

Skatteoppkrever er invitert til å delta i møtet under behandlingen av skatteregnskapet.

Forslag til

VEDTAK:

1. Kontrollutvalget i Rennesøy tar Årsrapport 2008 fra skatteoppkreveren i Rennesøy, med Kontrollrapport 2008 fra Skatteetaten til orientering.
2. Saken videresendes til kommunestyret til orientering.

SANDNES, 12.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Årsrapport 2008 – fra skatteoppkreveren i Rennesøy kommune
2. Kontrollrapport 2008 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i 1142 Rennesøy kommune

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800031
Arkivkode : E: 033
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 3 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

ÅRSMELDING 2008, KONTROLLUTVALGET I RENNESØY

Bakgrunn

Kontrollutvalget skal etter kommunelovens §77 nr. 6 rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporteringen skjer dels løpende, og dels gjennom årsmeldingen hvor kontrollutvalget oppsummerer sitt arbeid gjennom året.

Saksframstilling

Årsmeldingen oppsummerer kontrollutvalgets arbeid med løpende tilsyn med kommunen og gjennomføringen av forvaltningsrevisjon og selskapskontroller.

Kontrollutvalget har gjennom året rapportert forløpende i saker som gjelder godkjenning av regnskap og skatteregnskap, budsjett for kontroll og tilsyn. I tillegg er følgende rapporter videresendt:

- Selskapskontroller
- **Lyse Energi AS**

Samtidig med årsmeldingen for 2008 har kontrollutvalget også utarbeide årsplan for 2009 som ble vedtatt på kontrollutvalgets møte i desember 2008.

Forslag til

VEDTAK:

1. Kontrollutvalget i Rennesøy vedtar det framlagte forslaget til årsmelding for 2008.
2. Årsmeldingen videresendes kommunestyret i Rennesøy

SANDNES, 12.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Årsmelding 2007 –Kontrollutvalget i Rennesøy

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800213
Arkivkode : E: 212
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 4 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

ÅRSREGNSKAP 2008 - BUDSJETT KONTROLL OG TILSYN

Bakgrunn

Kontrollutvalget har i følge Kontrollutvalgsforskriftens § 18 ansvar for å utarbeide budsjett for Kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Av dette følger også ansvar for å følge opp regnskapet. Sekretariatet har utarbeidet en rapport om oppfølging av budsjettet for 2007. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra kommunen og Rogaland Revisjon IKS.

Saksframstilling

Kommunens regnskap viser at det er brukt kr 415.329 pr 31.08.09 på kontroll og tilsyn. Dette utgjør et merforbruk på 6,9 %.

Kontrollutvalgets utgifter utgjør 49.222 som er 9,4 % mer enn budsjett.

Når det gjelder kjøp av sekretariatstjenester er det et underforbruk på kr 12.068,-, som skyldes tilbakerbetaling av overskudd for 2007 samt tilbakeføring av midler fra fond.

Utgifter til revisjon viser i følge regnskapet et overforbruk på 13% (11,2% i følge revisor). Vi viser her til revisjonens kommentarer i tertialrapporten som ligger ved.

Regnskapet er en del av endelig samlet årsregnskap m/revisjonsberetning for Rennesøy kommune som vil er behandlet i sak 1.

Forslag til

VEDTAK:

Kontrollutvalget tar budsjettoppfølging kontroll og tilsyn pr 31.12.08 til etterretning.

SANDNES, 16.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Budsjettoppfølging kontroll og tilsyn 2008 pr 31.12.
2. Tertialrapport pr 31.12.08 fra Rogaland Revisjon IKS

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200900021
Arkivkode : E: 216
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 5 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

**BESTILLING FORVALTNINGSREVISJON – OFFENTLIGE
ANSKAFFELSER I TEKNISK OG PLAN**

Bakgrunn

Kontrollutvalget vedtok i møtet 20.11.08 å bestille et prosjekt for levering i 2009/2010. Vedtaket ble fattet i tråd med vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, der prosjektet ”Offentlige anskaffelser i teknisk og plan” hadde første prioritert. Kontrollutvalget satte opp noen momenter som de ønsket å få belyst i rapporten (*vedlegg 2*), og bestilte et forslag til prosjektmandat fra revisjonen til dette møtet (*vedlegg 1*).

Saksframstilling

Rogaland Revisjon har laget et forslag til prosjektmandat som bygger på momentene kontrollutvalget tok fram i forrige møte.

I mandatet foreslås følgende formål med prosjektet: ”*Prosjektet skal gjennomgå kommunens etterlevelse av lov og forskrift om offentlige anskaffelser med særlig vekt på tekniske tjenester og plan.*”

Som en utdypning av formålet foreslås følgende problemstillinger:

- *Om gjennomføring av innkjøp i Rennesøy kommune:*
  - *Hvordan er innkjøpsfunksjonen organisert og hvilke fullmakter og kontroller er etablert? (Skjer innkjøpene på de enkelte avdelingene eller har kommunen en egen innkjøpsavdeling? Skjer innkjøp utenom innkjøpsansvarlig(e)? Hvordan foregår enkle innkjøp der varen er klart definert?)*
  - *Hvordan har kommunen fulgt opp forrige forvaltningsrevisjon mht. internt regelverk, styrking av innkjøpsfunksjonen, og oppfølging av inngåtte rammeavtaler?*
- *Teknisk sektor:*
  - *Hvordan skjer kjøp av tjenester i tilknytning til regulering? (Bruker kommunen samme leverandør videre i prosjektet dersom leverandøren leverer denne typen tjenester også? Gjelder dette først og fremst byggetjenester?)*
  - *Oppmåling kjøpes iht. rammeavtale – er dette holdbart i forhold til regelverket for anskaffelser?*
- *Hvordan er regelverket etterlevd i konkrete, nylig gjennomførte byggeprosjekter?*
- *Gitt at det avdekkes mangler i gjennomføringen av anskaffelsesregelverket*
  - *Hva vil eventuelt være konsekvensene dersom ikke regelverket etterleves?*
  - *Hva er årsakene til at anskaffelsesregelverket eventuelt ikke er etterleves og hvordan kan kommunen forbedre sin praktisering av det?*

Det blir anslått en tidsramme på 125 timer til prosjektet.

Kontrollutvalget har en samlet budsjetttramme på 150 timer inneværende år. I følge revisjonen er det brukt/brukes det ca 50 timer til å slutføre forvaltningsrevisjonen "Rutiner på plan og byggesaksområdet". I tillegg er det bestilt selskapskontroller for levering i 2009 som vil legge beslag på 54 timer slik at det gjenstår ca 50 timer av årets budsjett som kan brukes på dette prosjektet. Resten av timene dekkes inn av neste års budsjett. Prosjektet kan derfor startes opp i slutte av 2009 og forventes lever til første eller andre møte i 2010.

Forslag til

VEDTAK:

Kontrollutvalget bestiller prosjektet "Offentlige anskaffelser i teknisk og plan" i tråd med framlagt forslag til prosjektmandat, med de endringer som kommer fram i møtet.

SANDNES, 18.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Forslag til prosjektmandat – Offentlige anskaffelser i teknisk og plan.
2. Nota fra møte 20.11.08: Bestilling av forvaltningsrevisjon – momenter nevnt av kontrollutvalget i møtet.

Arkivsak : 200800072
Arkivkode : E: 047
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 6 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

GEBYR BYGGESAKER - HERUNDER ULOVLIGE BYGG

Bakgrunn

Kontrollutvalget har mottatt kopi av brev ordføreren har skrevet vedr. gebyr på ulovlige byggverk. Ordføreren skriver i brevet at kontrollutvalget vil bli bedt om å se på saken. I brevet blir det henvist til en parallell sak vedr. Sandnes kommune.

Saksframstilling

Kommunen har etter plan- og bygningsloven § 109 hjemmel til å fastsette gebyrregulativ for denne type saker. I følge forarbeidene til bestemmelsen kan gebyrene ikke overstige kommunens kostnader ved saksbehandlingen (selvkost). I dette ligger det et krav om at selvkost skal beregnes med utgangspunkt i snittprisen for den enkelte sakstype og at disse snittkostnadene må være dokumenterbare.

Gebyrregulativet til Rennesøy kommune er bygget over samme mal som andre kommuner i distriktet herunder også Sandnes kommune sitt regulativ. Regulativet er bygget opp med graderte satser for de enkelte sakstypene, herunder også et gebyr for ulovlige tiltak.

Denne oppbyggingen er i tråd med plan og bygningsloven, men for at regulativet skal være lovlig, må også kommunen kunne dokumentere at det som tas inn i gebyr ikke overstiger kostnaden ved saksbehandling av den enkelte sakstype.

Når det gjelder gebyr for ulovlige tiltak sier forarbeidene følgende: ”... *Gebyr kan heller ikke kreves som sanksjon for et ulovlig forhold. Heller ikke gebyr ved oppfølging av ulovlige forhold kan overstige selvkost.*” Dette innebærer at kommunen har lov å ta betalt for det merarbeid som kommunen får ved oppfølging av et ulovlig byggverk, dvs. selvkost. Derimot kan ikke gebyret gå utover selvkost da de vil gi et element av straff, og det har kommunen ikke hjemmel til.

Som nevnt i brevet fra ordføreren, har Fylkesmannen fattet vedtak i en klage på et tilsvarende forhold i Sandnes kommune. Fylkesmannen foretok en lovlighetskontroll av gebyrreglementet til Sandnes kommune, mht. ulovlige bygg. Fylkesmannen kom til at kommunen ikke klarte å dokumentere at gebyret var utarbeidet med grunnlag i beregning av kostnaden ved tjenesten. Fylkesmannen var i prinsippet ikke uenig i at det var eget gebyr for tjenesten, og heller ikke at gebyret ville være høyere. Innvendingen går på at gebyret skal gjenspeile den faktiske kostnaden det er for kommunen med denne typen saker. Saken er imidlertid ikke avsluttet ennå.

Et moment som Fylkesmannen tar opp i forhold til Sandnes kommune er at dersom gebyr for ulovlige bygg innebærer at et dispersjonsgebyr blir doblet eller triplet, så vil det være ulovlig. Dette begrunnes som følger: ”Gebyr for dispensasjon er et gebyr som kommunen har med vurdering av om det er grunnlag for å gi dispensasjon. Denne vurderingen skal kommunen kun foreta en gang. Det vil derfor ikke være lovlig med en dobling eller tripling av dette gebyret.”

Som ordføreren nevner i brevet, er det bare kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalget å behandle saker. I andre tilfeller kan kontrollutvalget iht. forskriftens § 4 med merknader, selv vurdere om de vil behandle saken. Kontrollutvalget må derfor ta stilling til om de vil gå dypere inn i saken. I denne forbindelse er det naturlig at kontrollutvalget også vurdere om de skal vente med saken til saken i forhold til Sandnes kommune er avsluttet.

Derom kontrollutvalget velger å gå inn i saken må utvalget også vurdere økonomien. Som det går fram av sak 5 har kontrollutvalget bundet opp store deler av budsjettet til forvaltningsrevisjon i saker som ikke kan skyves på. Dersom saken skal behandles må en derfor vurderer å fremme søknad til kommunestyret om ekstrabevilgning

Forslag til

VEDTAK:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

SANDNES, 19.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Ordførerens brev
2. Kommunens gebyrregulativ

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200800048
Arkivkode : E: 216
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 7 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

OVERSIKT OVER STATUS PROSJEKTER OG KONTROLLER

Bakgrunn

Oversikt over status prosjekter og kontroller skal være et verktøy for kontrollutvalget slik at de kan følge bestillinger fram til rapporter er ferdig sluttbehandlet/ fulgt opp. Oversikten oppdateres til hvert møte

Saksframstilling

Kontrollutvalget har en rapport i bestilling som forventes klar til neste møte. Denne ble bestilt i november 2007. Til dette møte foreligger sak om bestilling av en ny forvaltningsrevisjon med levering vår/sommer 2010.

Videre har kontrollutvalget tre selskapskontroller i bestilling derav en forventes klar til møte i juni og to klar til siste møte i 2009.

Det er ingen prosjekter under oppfølging.

Forslag til

VEDTAK:

[Kontrollutvalget tar oversikt over status prosjekter og kontroller – mars 2009 til orientering](#)

SANDNES, 18.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

Vedlegg:

1. Oversikt over status prosjekter og kontroller

**ROGALAND
KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IS**

Arkivsak : 200900019
Arkivkode : E: 049
Saksbeh. : Per Kåre Vatland

Behandles av utvalg: Kontrollutvalget i Rennesøy	Møtedato 27.03.2009	Utvalgssaksnr. 8 /2009
--	-------------------------------	----------------------------------

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 27.03.09

Kontrollutvalget vedtok på møtet 20.11.08 at de heretter ville godkjenne protokollen i slutten av møtet. Protokollen ble gjennomgått i felleskap.

Forslag til

VEDTAK:

Kontrollutvalget godkjenner protokollen fra møtet 27.03.09.

SANDNES, 18.03.2009

Per Kåre Vatland
Rådgiver

MELDINGER

Periode: 21. november 2008 - 27. mars 2009

Nr.	Referatsakstittel
1/09	Utskrift fra møtebok 087/08 - Plan for forvaltningsrevisjon 2008 - 2011
2/09	Møtebok kommunestyret 88/08 - Finansrapportering oktober 2008
3/09	Møtebok kommunestyret 89/08 Tertialrapport 2. tertial med budsjettreguleringer
4/09	Møtebok - Årsbudsjett for 2009 og økonomiplan 2009 – 2012
5/09	Møtebok: Eiendomsskatt Rennesøy kommune 2009